

Vakuutustapahtuma on se tapahtuma, jonka perusteella vakuutuksesta maksetaan korvausta.

Laskuperusteet ovat vakuutusyhtiölain edellyttämät matemaattiset laskentasäännöt, joiden perusteella lasketaan mm. vakuutusmaksut, hinnaston mukaiset veloitukset ja vakuutussäästö.

Asiakashyvyitys on kiinteän laskuperustekoron lisäksi vakuutussäästölle hyvitetty lisäetu, joka annetaan lisäkorkona.

2 Vakuutuksen sisältö

2.1 Vakuutus sisältää oikeuden vakuutussäästöstä maksettavaan eläkkeeseen ja henkivakuutuskorvaukseen.

2.2 Oikeus eläkkeeseen alkaa vakuutussopimuksessa mainittuna ajankohtana edellyttäen, että vakuutettu on silloin elossa. Eläkettä voidaan kuitenkin maksaa vakuutetulle aikaisintaan hänen saavutettua työntekijän eläkelain (395/2006) mukaiseen lykättyyn vanhuuseläkkeeseen oikeuttavan iän. Oikeus henkivakuutuskorvaukseen syntyy, jos vakuutettu kuolee henkivakuutusturvan voimassaoloaikana.

2.3 Vakuutuksen sisältö määritetään vakuutussopimuksessa ja laskuperusteissa. Vakuutussopimuksen sisällön muodostavat vakuutushakemus, vakuutuskirja, mahdollinen terveys selvitys, sijoitussuunnitelma ja muut sopimukseen liittyvät asiakirjat, tuote-esite, vakuutusote sekä vakuutusehdot. Vakuutussopimukseen sovelletaan lisäksi vakuutussopimuslakia ja muuta Suomen lainsäädäntöä.

3 Osapuolten oikeudet ja velvollisuudet

3.1 Vakuutuksenottajan, vakuutetun, edunsaajan ja Henki-Fennian oikeudet ja velvollisuudet perustuvat vakuutussopimukseen ja laskuperusteisiin sekä voimassa olevaan lainsäädäntöön ja viranomais määräyksiin.

3.2 Vakuutussopimus perustuu niihin tietoihin, jotka on annettu Henki-Fennialle vakuutusta haettaessa ja vakuutuksen voimassaoloaikana. Nämä tiedot ovat Henki-Fennian vastuun perusteena.

3.3 Vakuutuksenottajan ja vakuutetun tulee antaa ennen vakuutuksen myöntämistä ja vakuutuksen voimassaoloaikana oikeat ja täydelliset vastaukset Henki-Fennian esittämiin kysymyksiin. Jos annetut tiedot eivät ole oikeat ja täydelliset, määräytyy Henki-Fennian vastuu vakuutussopimuslain ja vakuutuksen laskuperusteiden mukaisesti.

3.4 Vakuutussopimusta tai siihen perustuvia oikeuksia ei voi pantata eikä sitä vastaan myönnetä vakuutuskirjalainaa.

3.5 Henki-Fennia lähettää vakuutuskirjan sekä muut tiedonannot ja ilmoitukset ennen eläkeajan alkamista vakuutuksenottajan ilmoittamaan osoitteeseen. Ennen eläkeajan alkamista vakuutuksenottajalle lähetetään vähintään kerran vuodessa vakuutusote. Eläkkeen maksuaikana Henki-Fennia lähettää vakuutusotteen eläkkeensaajalle.

4 Vakuutuksen voimassaolo

4.1 Vakuutus alkaa kun sopimusasiakirjat ovat allekirjoitettu ja ensimmäinen vakuutusmaksu on maksettu Henki-Fennialle. Ensimmäinen vakuutusmaksu on maksettava kolmen kuukauden kuluessa vakuutussopimuksen allekirjoittamisesta.

4.2 Ensimmäinen vakuutuskausi päättyy vakuutuksen alkamisvuotta seuraavana vuonna alkamiskuukautta edeltävän kuukauden lopussa. Seuraavat vakuutuskaudet ovat 12 kuukauden pituisia.

4.3 Vakuutus on voimassa vakuutussopimuksessa määritellyn määräajan tai vakuutetun eliniän.

4.4 Vakuutuksenottajalla on oikeus peruuttaa vakuutussopimus 30 päivän kuluessa vakuutuksen alkamisesta. Peruuttaminen on tehtävä kirjallisesti, ja se on toimitettava Henki-Fennialle 30 päivän määräajan kuluessa. Tällöin Henki-Fennia palauttaa maksetut vakuutusmaksut ilman korkoa 30 päivän kuluessa ilmoituksen saapumisesta Henki-Fenniaan. Vakuutusmaksuista vähennetään kuitenkin palauttamisen yhteydessä määrä, joka vastaa mahdollista sijoitussidonnaisen osan sijoituskohteiden arvon alentumista.

4.5 Vakuutus päättyy viimeistään

- eläkeajan päättyessä
- vakuutussäästön tultua kokonaan eläkkeenä maksetuksi
- kun vakuutussäästö ei riitä vakuutusturvan ylläpitämiseksi tehtäviin veloituksiin
- vakuutetun kuollessa
- irtisanomisen ja koko jäljellä olevan vakuutussäästön takaisinoston yhteydessä, kun sitä koskeva kirjallinen ilmoitus saapuu Henki-Fenniaan.

4.6 Jos vakuutuksenottaja ei enää kartuta vakuutusetuja vakuutusmaksuja maksamalla tai Henki-Fennia on irtisanonut vakuutussopimuksen, määräytyy vakuutusturvan jatkuminen vakuutetun osalta kohdan 13 mukaisesti. Sama koskee tilannetta, jossa vakuutussopimus on lakannut.

5 Edunsaajamääräys

5.1 Vakuutuksesta maksettavan eläkkeen edunsaajana on aina vakuutettu.

5.2 Henkivakuutuskorvauksen edunsaajamääräyksen antaa vakuutuksenottaja tai vakuutettu, jos vakuutuksenottaja on antanut tämän oikeuden vakuutetulle. Edunsaajamääräyksen antaminen, peruuttaminen tai muuttaminen on mitätön, jollei siitä ole ilmoitettu Henki-Fennialle kirjallisesti.

5.3 Edunsaajamääräys raukeaa, jos nimeltä mainittu edunsaaja kuolee ennen vakuutustapahtumaa. Edunsaajamääräys pysyy voimassa, vaikka vakuutuksenottaja luovuttaa vakuutussopimukseen perustuvan oikeuden.

5.4 Vakuutuksenottaja voi antaa edunsaajalle tai vakuutetulle kirjallisen sitoumuksen määräyksen voimassapitämisestä (peruuttamaton edunsaajamääräys). Vakuutuksenottaja on tällöin sidottu olemaan muuttamatta edunsaajamääräystä tai vakuutuksen sisältöä sitoumuksessa määrättyllä tavalla.

6 Vakuutusmaksu

6.1 Vakuutusmaksu määräytyy vakuutussopimuksen ja laskuperusteiden mukaan.

6.2 Henki-Fennia ja vakuutuksenottaja sopivat maksusuunnitelmasta. Vakuutuksenottaja voi maksaa vakuutusmaksuja valitsemiaan ajankohtina valitsemansa suuruisina erinä Henki-Fennian kulloinkin ilmoittamien vähimmäis- ja enimmäismäärien rajoissa. Henki-Fennialla on oikeus kieltäytyä vastaanottamasta maksusuunnitelmasta poikkeavia vakuutusmaksuja.

6.3 Henki-Fennia lähettää vakuutuksenottajalle laskun vakuutusmaksujen maksamiseksi. Vakuutussopimuksessa voidaan sopia vakuutusmaksuja tarkistettavaksi vuosittain elinkustannusindeksin (lokakuu 1951 = 100) perusteella.

6.4 Vakuutuksenottaja ei voi maksaa vakuutusmaksuja vakuutukseen sen jälkeen, kun kohdassa 15 tarkoitettu eläkkeen nostaminen on alkanut.

7 Vakuutusmaksuun sijoittaminen

7.1 Vakuutusmaksu sijoitetaan sijoitussidonnaiseen osaan tai laskuperustekorkoon sidottuun osaan tai näiden yhdistelmään. Sijoitussidonnaisen osan säästö liitetään Henki-Fennian hyväksymien sijoituskohteiden arvonkehitykseen. Laskuperustekorkoiselle osalle maksetaan korkoa Henki-Fennian laskuperusteiden mukaisesti. Vakuutussäästön arvoon luetaan myös maksettu vakuutusmaksu, jolla ei ole vielä hankittu sijoituskohteita.

7.2 Henki-Fennia ja vakuutuksenottaja sopivat sijoitussuunnitelmasta. Vakuutuksenottajalla, tai vakuutetulla, jos vakuutuksenottaja on tämän oikeuden vakuutetulle antanut, on oikeus määrätä, missä suhteessa maksetut vakuutusmaksut sijoitetaan sijoitussidonnaiseen osaan ja laskuperustekorkoon sidottuun osaan. Sijoitussuunnitelmaa voidaan vakuutusaikana muuttaa Henki-Fennian suostumuksella.

7.3 Henki-Fennia sijoittaa ensimmäisen maksun viimeistään 10. pankkipäivänä ja myöhemmät maksut viimeistään 5. pankkipäivänä siitä, kun maksu ja sitä koskeva sijoitussuunnitelma on saapunut Henki-Fennialle. Jos sijoitussuunnitelmassa mainitulle sijoituskohteelle ei ole edellä mainitussa määräajassa saatavissa noteerausta, liittää Henki-Fennia sijoituskohteen määräajan jälkeen saatavan ensimmäisen noteerauksen mukaisesti. Jos maksua tai osaa siitä ei voida sijoittaa Henki-Fenniasta riippumattomasta syystä, määräyksen antajalle ilmoitetaan esteestä ja hänelle annetaan tilaisuus muuttaa sijoitussuunnitelmaansa. Jos Henki-Fennia ei saa vakuutuksenottajalta tai vakuutetulta sijoitussuunnitelmaa 5 pankkipäivän kuluessa siitä, kun maksu on saapunut tai Henki-Fennia on pyytänyt muuttamaan sijoitussuunnitelmaa, on Henki-Fennialla oikeus sijoittaa maksu laskuperustekorkoon sidottuun osaan tai jättää maksu korottomalle tilille.

8 Vakuutussäästön sijoitussidonnainen osa

8.1 Sijoitussidonnaisen osan vakuutussäästö muodostuu maksetuista vakuutusmaksuista, vakuutukseen liitettyjen sijoituskohteiden arvonkehityksestä ja kuolevuushyvityksistä. Vakuutussäästöä laskettaessa siitä vähennetään vakuutuksen hoitokulut, vakuutukseen liittyvän henkivakuutusturvan maksut, sijoituskohteiden kulut ja suoritettujen erityistoimenpiteiden maksut. Vakuutussäästön määrää vähentävät vakuutussäästön nostot, maksetut eläkkeet sekä vakuutussäästön siirrot laskuperustekorkoon sidottuun osaan. Vakuutussäästön muodostumiseen vaikuttavat tekijät ja laskentatapa on määritelty laskuperusteissa.

8.2 Sijoitussidonnaiseen osaan sijoitettavalla vakuutusmaksulla hankittavien sijoituskohteiden tai niiden osuuksien lukumäärä lasketaan siten, että maksusta hinnaston mukaisten kulujen veloittamisen jälkeen jäävä osuus jaetaan sillä arvolla, joka sijoituskohteen osuudella on sijoittamispäivänä. Sijoituskohteiden määrää lisää myös kuolevuudesta johtuva hyvitys.

8.3 Sijoituskohteiden osuuksien lukumäärää vähentävät hinnaston mukaiset veloitukset, henkivakuutusturvan maksut sekä vakuutussäästön nostot ja maksetut eläkkeet. Vähennettävien sijoituskohteiden lukumäärä lasketaan sijoituskohteelle veloituspäivänä vahvistetun arvon mukaisesti. Sijoituskohteiden osuuksien määrät muuttuvat myös siirrettäessä vakuutussäästöä toiseen sijoituskohteeseen.

8.4 Sijoitussidonnaiseen osaan liitetyn vakuutussäästön arvo määräytyy vakuutukseen liitettyjen sijoituskohteiden osuuksien arvon perusteella. Muissa kuin euromääräisissä sijoituskohteissa myös valuuttakurssin muutokset vaikuttavat vakuutussäästön arvoon.

8.5 Henki-Fennia ei vastaa vakuutussäästön sijoitussidonnaisen osan arvonkehityksestä eikä ole vastuussa vakuutukseen liitettyjen sijoituskohteiden osuuksien arvon mahdollisesta alentumisesta.

8.6 Sijoitussidonnaiseen osaan liitettyille varoille Henki-Fennia ei maksa korkoa eikä asiakashyvityksiä.

9 Sijoitussidonnaisen osan sijoituskohteet

9.1 Henki-Fennialla on oikeus päättää, mitä sijoituskohteita voidaan kulloinkin liittää vakuutukseen.

9.2 Sijoituskohteet liittyvät vakuutukseen ainoastaan laskennallisesti eikä vakuutuksenottajalla, vakuutetulla tai edunsaajalla ole omistus- tai muuta oikeutta vakuutukseen liitettyihin sijoituskohteisiin. Omistusoikeus vakuutukseen liitettyihin sijoituskohteisiin kuuluu Henki-Fennialle.

9.3 Henki-Fennialla on oikeus rajoittaa vakuutukseen liitettyinä olevien yksittäisten sijoituskohteiden lukumäärää ja yksittäiseen sijoituskohteeseen liitetyn vakuutusmaksun ja vakuutussäästön määrää.

9.4 Jos sijoituskohteena käytetty sijoitusrahasto sulautuu toiseen sijoitusrahastoon, jakautuu useammaksi rahastoksi, lakkautetaan, sijoitusrahaston hallinnointi luovutetaan toiselle rahastoyhtiölle tai Henki-Fennian ja rahastoyhtiön välinen sopimus päättyy, ilmoittaa Henki-Fennia asiasta vakuutuksenottajalle tai vakuutetulle.

9.5 Sulautumisen yhteydessä vakuutussäästö liitetään vastaanottavan sijoitusrahaston osuuksiin. Jakautumisen yhteydessä vakuutussäästö liitetään kohderahastojen osuuksiin.

9.6 Jos sijoitusrahasto lakkautetaan, sijoitusrahaston hallinnointi luovutetaan toiselle rahastoyhtiölle tai Henki-Fennian ja rahastoyhtiön välinen sopimus päättyy, on vakuutuksenottajan tai vakuutetun ilmoitettava uudesta sijoitussuunnitelmasta Henki-Fennian ilmoittamassa määräajassa. Jos ilmoitusta ei anneta määräajassa, Henki-Fennialla on oikeus liittää vakuutussäästö ja vakuutusmaksut valitsemiinsa sijoitusrahastoihin tai siirtää laskuperustekorkoon sidottuun osaan.

10 Vakuutussäästön laskuperustekorkoon sidottu osa

10.1 Laskuperustekorkoon sidotun osan vakuutussäästö muodostuu maksetuista vakuutusmaksuista, laskuperustekorosta, mahdollisista asiakashyvityksistä ja kuolevuushyvityksistä. Vakuutussäästöä laskettaessa siitä vähennetään vakuutuksen hoitokulut sekä vakuutukseen liittyvän henkivakuutusturvan maksut ja suoritettujen erityistoimenpiteiden maksut. Vakuutussäästön määrää vähentävät myös vakuutussäästön nostot, maksetut eläkkeet sekä vakuutussäästön siirrot sijoitussidonnaiseen osaan. Edellä mainitut veloitukset sekä henkivakuutusturvan ylläpitämisestä aiheutuvat maksut peritään kertyneestä vakuutussäästöstä myös vapaakirja-aikana. Vakuutussäästön muodostumiseen vaikuttavat tekijät ja laskentatapa on määritelty laskuperusteissa.

10.2 Vakuutussäästölle maksettava asiakashyvyitys on ehdollinen kolme vuotta sen vahvistamisesta. Asiakashyvityksen määrän vahvistaa Henki-Fennian hallitus.

11 Sijoitussuunnitelman muuttaminen

11.1 Vakuutuksenottajalla, tai vakuutetulla, jos vakuutuksenottaja on tämän oikeuden vakuutetulle antanut, on oikeus siirtää johonkin sijoituskohteeseen liitetty vakuutussäästö tai sen osa toiseen sijoituskohteeseen taikka laskuperustekorkoon sidottuun osaan tai laskuperustekorkoon sidotussa osassa oleva vakuutussäästö tai sen osa sijoitussidonnaiseen osaan tekemällä Henki-Fennialle kirjallinen sijoitussuunnitelman muutospyyntö.

11.2 Henki-Fennialla on oikeus rajoittaa sijoitussidonnaiseen osaan liitetyn vakuutussäästön siirtämistä laskuperustekorkoon sidottuun osaan.

11.3 Siirrettäessä säästöjä sijoitussidonnaisesta osasta laskuperustekorkoon sidottuun osaan veloitetaan siirrosta hinnaston mukainen siirtoprovisio. Muut mahdolliset toimenpidemaksut veloitetaan hinnaston mukaisesti.

11.4 Siirto sijoituskohteesta toiseen toteutetaan viimeistään 10. pankkipäivänä ilmoituksen saapumisesta lukien. Jos sijoituskohteen säännöissä on varattu osuuksien lunastamiselle edellä mainittua pidempi aika, siirto toteutetaan viimeistään 10. pankkipäivänä siitä, kun osuuksien lunastaminen on ollut mahdollista. Jos siirtoja yhtä sijoituskohdetta kohti on yli 300 000 euron arvosta, toteutetaan siirto viimeistään kuukauden kuluessa ilmoituksen saapumisesta.

11.5 Jos siirtoa ei muutoin voida toteuttaa Henki-Fenniasta riippumattomasta syystä, vakuutuksenottajalle ilmoitetaan esteestä ja hänelle annetaan tilaisuus antaa uusi sijoitussuunnitelman muutospyyntö, ja samalla edellinen muutospyyntö raukeaa.

12 Vakuutuksesta tehtävät veloitukset

12.1 Hinnaston mukainen maksupalkkio veloitetaan sinä päivänä, jolloin maksu sijoitetaan vakuutukseen.

12.2 Vakuutussäästöstä veloitetaan kuukausittain hinnaston mukaiset hoitokulut ja vakuutukseen liittyvän henkivakuutusturvan maksut. Koko vakuutuksen päättyessä nämä erät veloitetaan päättymispäivänä.

12.3 Hinnaston mukaiset toimenpidepalkkiot ja nostoprovisiot veloitetaan vakuutussäästöstä niiden suorittamispäivänä.

12.4 Henki-Fennia voi veloittaa vakuutussäästöstä sijoituskohteen arvoon sisällyttömät palkkiot ja maksut, jotka se joutuu sijoituskohteiden omistajana maksamaan. Palkkiot ja maksut lasketaan euroina. Sijoituskohteista veloitettavat kulut ja palkkiot määräytyvät kulloinkin voimassa olevien hinnastojen mukaan.

12.5 Jos vakuutukseen kohdistuu lainsäädännön muuttumisen tai viranomaismääräyksen vuoksi suoraan tai välillisesti veroja tai muita Henki-Fennian maksettavaksi tulevia maksuja, voi Henki-Fennia veloittaa nämä verot ja maksut vakuutussäästöstä.

13 Vapaakirja ja vapaakirjaoikeus

13.1 Vakuutuksenottajalla on oikeus lopettaa vakuutusmaksujen maksaminen ja muuttaa vakuutus vapaakirjaksi. Vapaakirjalla tarkoitetaan kesken vakuutuksen maksuajan maksuttomaksi muutettua vakuutusta, joka pidetään voimassa vakuutussäästön turvin. Vapaakirjaan sovelletaan laskuperusteiden sitä koskevia määräyksiä.

13.2 Vapaakirjaoikeus tarkoittaa sitä, että vakuutetulla on työsuhteen vakuutuksenottajaan päättyessä muuhun kuin vakuutustapahtumaan oikeus sopimuksen mukaisiin etuuksiin kertyneen vakuutussäästön mukaisesti. Vakuutetulla on vapaakirjaoikeus, jollei vakuutussopimuksessa ole toisin sovittu. Jos vapaakirjaoikeutta on vakuutussopimuksessa rajoitettu, vakuutetulla on kuitenkin aina vapaakirjaoikeus seuraavissa tilanteissa:

- vakuutettu on saavuttanut vakuutussopimuksessa määritellyn eläkeiän
- vakuutettu on tullut pysyvästi työkyvyttömäksi
- vakuutuksenottaja on asetettu konkurssiin
- vakuutettu on irtisanottu tai hänen työ- tai palvelussuhteensa on purettu kolmen kuukauden kuluessa ennen vakuutuksenottajan konkurssin alkamista
- vakuutuksenottajayrityksen toiminta on lakannut.

13.3 Jos vakuutus on siirretty vakuutetun työ- tai palvelussuhteen päättymisen johdosta vapaakirjalle, Henki-Fennialla on oikeus lähettää vakuutusta koskevat tiedot ja asiakirjat suoraan vakuutetulle.

13.4 Jos vakuutus on siirretty vapaakirjalle, vakuutetulla on oikeus määrätä vakuutussäästöjensä sijoituskohteiden valinnasta ja edunsaajista.

14 Vakuutuksen irtisanominen ja vakuutussäästön nostaminen ennen eläkeikää

14.1 Jos vakuutukseen ei liity kohdan 5.4 mukaista sitoumusta tai kohdassa 13 tarkoitettua vapaakirjaoikeutta, vakuutuksenottaja voi irtisanoa vakuutuksen ja nostaa vakuutussäästön tai osan siitä vain seuraavissa tilanteissa:

- Vakuutetun työ- tai palvelussuhde päättyy muusta syystä kuin vakuutetun työkyvyttömyyden johdosta tai
- Vakuutuksenottaja ei hyväksy kohdan 19.1 mukaista vakuutuksen laskuperusteisiin tulevaa maksunkorotusta tai etuja rajoittavaa sopimusehtojen muutosta, ja vakuutussäästön nostoon on vakuutetun suostumus. Irtisanomista koskeva ilmoitus on toimitettava Henki-Fennialle kirjallisesti kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun vakuutuksenottaja on saanut tiedon muutoksesta.

14.2 Maksettaessa vakuutussäästöä tai sen osaa säästön sijoitussidonnaisesta osasta on sijoituskohteiden lukumäärä käsittelypäivän mukainen. Laskuperustekorkoon sidotun osan vakuutussäästö määräytyy käsittelypäivän mukaan.

14.3 Henki-Fennialla on oikeus irtisanoa vakuutussopimus, jos vakuutukseen on maksettu kolmen vuoden kuluessa vakuutuksen alkamisesta vakuutusmaksuja alle 200 euroa. Vakuutus päättyy kuukauden kuluttua siitä, kun irtisanomisilmoitus on lähetetty vakuutuksenottajan ilmoittamaan osoitteeseen.

15 Eläkkeen nostaminen

15.1 Vakuutetulla on oikeus alkaa nostaa eläkettä sitä seuraavan kalenterikuukauden alusta, jona hän on täyttänyt vakuutussopimuksen mukaisen eläkeiän edellyttäen, että vakuutusturva on hänen osaltaan voimassa. Eläkeikä alkaa kuitenkin viimeistään sitä seuraavan kalenterikuukauden alusta, kun vakuutettu täyttää 84 vuotta. Eläkkeen maksaminen päättyy sen kalenterikuukauden lopussa, jona vakuutettu kuolee, määräaikaisen eläkkeen eläkeikä päättyy tai vakuutussäästö on kokonaisuudessaan maksettu.

15.2 Eläkeikä on pituudeltaan vähintään kymmenen vuotta.

15.3 Eläkeikää ei voi muuttaa sen jälkeen, kun eläkkeen nostaminen on alkanut. Ennen eläkeajan alkamista vakuutuksenottajalla on oikeus kirjallisella ilmoituksella Henki-Fennialle muuttaa eläkeikää, jos muutettu eläkeikä vastaa lainsäädännössä asetettuja rajoja. Jos muutetun eläkeajan alkamiseen on vähemmän kuin kaksi vuotta, tarvitaan eläkeajan alkamisen tai päättymisen varhentamiseen Henki-Fennian suostumus. Eläkeajan alkamista voidaan edellä mainitun estämättä varhentaa kuitenkin, kun vakuutettu on pysyvästi työkyvytön.

15.4 Jos vakuutukseen liittyy henkivakuutusturva ja eläkeikää muutetaan siten, että kertynyt henkivakuutusturva ei ajallisesti riitä kattamaan muutetun eläkeajan mukaista vakuutussäästöä valitun tasoisena, on vakuutuksenottajalla mahdollisuus kohdassa 16 mainituin edellytyksin lisätä henkivakuutusturvaa maksamalla lisämaksu. Lisämaksu voidaan periä myös vakuutussäästöstä. Jos vakuutuksenottaja ei maksa lisämaksua tai lisämaksua ei peritä vakuutussäästöstä, pysyy henkivakuutusturvan taso ennallaan, mutta tällöin henkivakuutusturva päättyy sovittua aikaisemmin.

15.5 Eläkettä maksetaan vakuutetulle jokaisena vuonna enintään se osa jäljellä olevasta vakuutussäästöstä, joka saadaan jakamalla jäljellä oleva säästö määrä jä jäljellä olevien maksuvuosien lukumäärällä.

15.6 Maksettava eläke-erä vähennetään vakuutussäästöstä maksupäivää edeltävän kuukauden kuluessa.

16 Henkivakuutusturva ja henkivakuutuskorvaus

16.1 Jos vakuutukseen liittyy henkivakuutusturva, maksetaan vakuutussopimuksen mukainen henkivakuutuskorvaus edunsaajalle vakuutetun kuollessa henkivakuutusturvan voimassaoloaikana. Henkivakuutusturva päättyy viimeistään eläkeajan päättyessä tai viimeistään sen kuukauden lopussa, jolloin vakuutettu on täyttänyt 90 vuotta.

16.2 Henkivakuutusturvan edunsaajana on omaiset, ellei vakuutuksenottaja tai vakuutettu, jos vakuutuksenottaja on siirtänyt oikeutensa hänelle, ole Henki-Fennialle kirjallisesti muuta ilmoittanut.

16.3 Jos vakuutuksenottaja haluaa liittää henkivakuutusturvan voimassaolevaan vakuutukseen, korottaa voimassaolevan henkivakuutusturvan määrää tai pidentää henkivakuutuksen voimassaoloaikaa, on muutoksen edellytyksenä Henki-Fennian hyväksymä selvitys vakuutetun terveydentilasta. Jos Henki-Fennia hyväksyy muutoksen, on vakuutuksenottajan maksettava lisämaksu, jolla katetaan sovittu osa kertyneestä vakuutussäästöstä.

16.4 Maksettaessa henkivakuutuskorvaus sijoitussidonnaisesta osasta, on sijoituskohteiden lukumäärä vakuutetun kuolinpäivän mukainen. Kuolinpäivän jälkeiset takaisinostot pienentävät kuitenkin sijoituskohteiden lukumäärää. Sijoituskohteiden arvo on korvauksen käsittelypäivän vahvistetun arvon mukainen.

16.5 Laskuperustekorkoon sidotun osan henkivakuutuskorvaus määräytyy vakuutetun kuolinpäivän mukaan.

17 Etuuksien hakeminen ja maksaminen

171 Etuuteen oikeutetun henkilön on haettava etuutta Henki-Fennialta kirjallisesti. Etuuden myöntäminen edellyttää seuraavien selvitysten toimittamista:

- vanhuuseläke: pankkiyhteystiedot ja verokortti
- henkivakuutuskorvaus: vakuutetun kuolintodistus, virallinen selvitys vakuutetusta ja edunsaajista ja edunsaajien pankkiyhteystiedot
- pysyvä työkyvyttömyys: todistus työkyvyttömyydestä
- työsuhteen päättymisen: todistus työsuhteen päättymisestä.

172 Henki-Fennialle on tarvittaessa toimitettava muukin selvitys, jota hakijalta on kohtuullista vaatia ja joka on välttämätön Henki-Fennian maksuvelvollisuuden toteamiseksi.

173 Henki-Fennia ei korvaa edellä mainittujen selvitysten hankkimisesta mahdollisesti aiheutuneita kustannuksia.

174 Henkivakuutuskorvausta on haettava Henki-Fennialta vuoden kuluessa siitä, kun korvauksen hakija on saanut tietää vakuutuksen voimassaolosta, vakuutustapahtumasta ja vakuutustapahtumasta aiheutuneesta vahinkoseuraamuksesta. Korvausvaatimus on joka tapauksessa esitettävä kymmenen vuoden kuluessa vahinkoseuraamuksen aiheutumisesta. Jos korvausvaatimusta ei esitetä edellä mainitussa määräajassa, korvaukseen oikeutettu menettää oikeutensa korvaukseen.

175 Henki-Fennia maksaa eläkettä sovitusta ajankohdasta alkaen, edellyttäen, että vakuutettu on silloin elossa. Eläke maksetaan Henki-Fennian ja vakuutuksenottajan välisen sopimuksen perusteella kuukausittain kunkin jakson ensimmäisenä pankkipäivänä. Jos maksettava kuukausittainen eläkesuoritus on määrältään vähäinen, Henki-Fennialla on oikeus maksaa suoritus vuosittain aina 2 000 euroon asti. Vakuutetun on toimitettava Henki-Fennialle edellä mainitut eläkkeen maksamista koskevat selvitykset viimeistään kuukausi ennen ensimmäistä eläkkeen maksupäivää.

176 Eläkettä voidaan maksaa takautuvasti korkeintaan yhden vuoden ajalta.

177 Henki-Fennia maksaa ensimmäisen eläke-erän tai henkivakuutuskorvauksen kertakorvauksen viimeistään kuukauden kuluttua siitä, kun edellä mainitut selvitykset on toimitettu Henki-Fennialle.

178 Henki-Fennia maksaa viivästyneille suorituksille viivästyskorkoa korkolain mukaan.

179 Henki-Fennia ei maksa vakuutussopimukseen perustuvia korvaus- tai muita suorituksia, jos niiden maksaminen olisi vastoin Yhdistyneiden kansakuntien päätöslauselman tai Euroopan unionin, Yhdistyneen kuningaskunnan tai Amerikan yhdysvaltojen lakien tai määräysten mukaisia kauppa- tai taloudellisia pakotteita, kieltoja tai rajoituksia tai muuta viranomaispäätöstä.

18 Eläkkeen määrä

18.1 Maksettava eläke määräytyy vakuutussäästön, eläkeajan sekä vakuutetun iän perusteella laskuperusteissa määritellyllä tavalla. Eläkkeen määrä lasketaan siten, että vakuutussäästö riittää koko sovituksi eläkeajaksi käyttämällä sijoituskohteiden tuotto-oletuksena vakuutukseen sovellettavaa laskuperustekorkoa. Laskennassa otetaan huomioon kohdan 12 mukaiset veloitukset, kuolevuushyvitykset ja vakuutukseen liittyvän henkivakuutusturvan maksut.

18.2 Eläkkeen määrä tarkistetaan vuosittain edellä mainitulla tavalla.

19 Sopimusehtojen muutos

191 Henki-Fennialla on oikeus muuttaa sopimusehtoja perustetta vastaavasti, jos muutokseen on erityistä syytä ennalta arvaamattoman olosuhteiden muutoksen takia ja vakuutuksen sisältö ei olennaisesti muutu alkuperäiseen verrattuna. Muutos voidaan tehdä seuraavilla perusteilla:

- uusi tai muuttunut lainsäädäntö tai viranomaisen määräys
- kansainvälinen kriisi, suuronnettomuus tai poikkeuksellinen luonnontapahtuma
- muutos kuolleisuuden kehityksessä
- yleisen korkotason lasku alle sen korkotason, johon vakuutuksen laskuperustekorkoon sidottu osa on oikeutettu
- vakuutukseen vaikuttavan kustannustason muutos, jos muutos johtuu Henki-Fennian määräysvallan ulkopuolella olevasta syystä.

192 Henki-Fennialla on oikeus korottaa kaikkia hinnastoon, vakuutusehtoihin tai laskuperusteisiin sisältyviä euromääräisiä rajoja ja summia enintään sen verran, mitä elinkustannusindeksi on muuttunut siitä ajankohdasta, jolloin mainitut euromäärät viimeksi vahvistettiin.

193 Henki-Fennialla on lisäksi oikeus tehdä sopimusehtoihin sellaisia vähäisiä muutoksia, joilla ei ole vaikutusta vakuutuksen keskeiseen sisältöön.

19.4 Henki-Fennian vastuuta lisäävien muutosten edellytyksenä on, että vakuutetun terveydentila täyttää Henki-Fennian asettamat vaatimukset.

19.5 Henki-Fennia lähettää muutoksesta ilmoituksen vakuutusnottajalle vähintään kuukausi ennen muutoksen voimaantuloa. Mikäli vakuutusnottaja ei hyväksy muutosta, hänellä on oikeus irtisanoa vakuutussopimus.

20 Vastuunrajoitus

20.1 Henki-Fennia ei anna sijoitusneuvontaa, eikä ole vastuussa vakuutukseen liitettävien tai liitettyjen sijoituskohteiden arvonkehityksen vaikutuksesta vakuutussäästöön.

20.2 Henki-Fennia ei vastaa vakuutuksen verokohtelusta. Henki-Fennia ei myöskään vastaa mahdollisten verotuskäytännön tai lainsäädännön muutosten aiheuttamista vaikutuksista vakuutuksen, vakuutusmaksujen tai vakuutussopimuksen osapuolten verokohteluun. Henki-Fennia ei vastaa mahdollisista verokohtelun muutoksista tai veroseuraamuksista, jos ne johtuvat vakuutusnottajan, vakuutettujen tai edunsaajien piirissä tapahtuvista muutoksista.

20.3 Henki-Fennia ei vastaa eläkevakuutussopimukseen liittyvistä välillisistä vahingoista.

21 Muutoksenhaku

21.1 Jos Henki-Fennian vakuutusasiassa tekemä päätös ei tyydytä kuluttajan asemassa olevaa asianosaista, hän voi saattaa päätöksen Vakuutus- ja rahoitusneuvonnan, Vakuutuslautakunnan (www.fine.fi) tai kuluttajariitalautakunnan (www.kuluttajariita.fi) käsiteltäväksi. Lautakuntien lausunnot ovat suositusluontoisia.

21.2 Henki-Fennian tekemään päätökseen voi hakea muutosta käräjäoikeudessa. Kanne voidaan panna vireille Helsingin käräjäoikeudessa tai asianosaisen Suomessa olevan kotipaikan käräjäoikeudessa kolmen vuoden kuluessa siitä, kun asianosainen sai kirjallisen tiedon Henki-Fennian päätöksestä ja tästä määräajasta.

Vakuutusosakeyhtiö Henki-Fennia, Helsinki

Postiosoite: 00017 FENNIA, Y-tunnus 1496059-8

Pääkonttorin käyntiosoite: Kyllikinportti 2, 00240 Helsinki

www.fennia.fi